Hälso- och sjukvårdsregionrådet
*Anna Starbrink (L)*

INTERPELLATIONSSVAR

RS 2022-0157

2021-03-22

# Svar på interpellation 2022:2 av Catarina Wahlgren (V) om köerna i ätstörningsvården

Catarina Wahlgren (V) har ställt följande frågor om ätstörningsvården.

1. Vad för typer av åtgärder genomförs nu för att korta köerna inom ätstörningsvården?

2. Hur säkerställs att det är patienterna med störst behov som får vård först? Hur ser du på uppgifterna om att Mando låter patienter som betalar vårdtillfällen/inläggningar ur egen plånbok få vård snabbare?

3. Hur säkerställs att dom aktörer som regionen har avtal med arbetar enligt evidens? Hur ser du på uppgifterna om att Mandos behandlingsmetod är väldigt ifrågasatt ur evidenssynpunkt? Pågår någon större utvärdering av den vård som Mando hittills har bedrivit samt deras behandlingsmetod?

4. Finns det några planer på att förstärka SCÄ:s verksamhet och uppdrag? Dels genom ökade resurser men också genom att te x skapa en helt ny enhet i regionen?

5. Hur säkerställs att primärvårdens och BUP:s kompetens inom ätstörningar ökar?

Som svar vill jag anföra följande:

Väntetiderna i ätstörningsvården har varierat kraftigt de senaste åren. Trots utökat vårdutbud varje år i form av utlösta optioner, har väntetiderna inte långsiktigt stabiliserats. I pandemins inledning minskade inflödet av patienter och verksamheterna kunde arbeta bort väntetiderna. Minskningen följdes dock av en rekordartad tillströmning av patienter under vår och sommar år 2021. Ätstörningsvården har likt många andra vårdområden påverkats av pandemin, bland annat genom en omställning av slutenvårdsplatser till förfogande för eventuella covidpatienter, bemanning av vaccinationsmottagningar och personalbortfall på grund av sjukdom och VAB, främst hos Stockholms centrum för ätstörningar (SCÄ). Trots en ökad belastning på befintlig vård har båda vårdgivarna producerat över den beställda volymen år 2021.

För att ge regionens vårdgivare förutsättningar att arbeta av vård som skjutits upp samt omhänderta nya vårdbehov tillfördes hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Stockholms tertialrapport ett extra anslag om 500 miljoner kronor för år 2021. För att möta det ökade vårdbehovet tilldelades den specialiserade ätstörningsvården genom delegationsbeslut av hälso- och sjukvårdsdirektören

11,5 miljoner av detta anslag för överproduktionen för 2021 hos båda vårdgivarna och extra slutenvårdsplatser på SCÄ. Inför år 2022 har SCÄ tilldelats ytterligare 19 miljoner för ett utökat uppdrag med att bland annat ökad öppenvård, två slutenvårdsplatser och utveckling av digitala arbetssätt. En utökad option till Mandolean AB utlöses också 2022. Den omfattar både öppenvård och slutenvård.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen arbetar tillsammans med vårdgivarna för att korta köerna till första besök och behandling för barn och vuxna inom både öppen- och slutenvård. Förvaltningen avser att under 2022 förstärka utbildningsplattformen STEP-UP med utbildning om ätstörningar riktad till primärvården för att underlätta för bedömning och behandling för de fall som inte kräver specialistkompetens. Det regionala vårdprogrammet som finns på Kunskapsstödet för vårdgivare (kunskapsstodforvardgivare.se) kommer också att ses över med aktuella uppdateringar. Stockholms centrum för ätstörningar jobbar även med fortbildning riktad mot övrig specialistpsykiatri.

De förändrade geografiska indelningsområdena för barn- och ungdomspsykiatrin är en åtgärd som har genomförts för att stärka möjligheterna till samarbete, inte minst med de vårdgivare som först möter de barn som drabbas av psykisk ohälsa, till exempel ätstörningar. Ett stärkt samarbete, i kombination med den pågående fortbildningssatsningen som görs för att öka kunskapen om upptäckt och behandling av ätstörningssjukdomar i primärvården och specialistpsykiatrin, väntas öka patientsäkerheten och göra att fler får vård i tid. BUP: s slutenvård har dessutom sedan tidigare erfarenhet av att ta emot ätstörningspatienter.

Regionens egen regi såväl som den upphandlade verksamhetens behandlingar bygger centralt på evidens och det regionala vårdprogrammet. I samband med upphandling är ett krav för få teckna avtal med Region Stockholm att vårdgivaren bedriver en evidensbaserad vård. Detta framgår i anbudsinbjudan under kvalitetsredogörelser. I enlighet med förvaltningens uppdrag genomför förvaltningen årliga såväl som löpande uppföljningar av avtalen enligt indikatorer och frågeställningar. Indikatorerna omfattar bland annat områdena tillgänglighet, patientens delaktighet och inflytande, kontinuitet, säker vård och samverkan. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har inte haft anledning att ifrågasätta någon av vårdgivarna inom ramen för avtalens uppföljningsunderlag och har under 2021 främst arbetat med att utveckla tillgänglighetsdata och väntetidsmätningar i samarbete med vårdgivarna. Trots en hög belastning i vården har detta arbete fortlöpt enligt plan. Målet är att under år 2022 åstadkomma en ökad kvalitetssäkring av validerade data i det regionala centrala väntetidsregistret (CVR).

Gällande medias rapportering om hur privatpersoner har erbjudits att köpa sig förbi vårdkön har hälso- och sjukvårdsförvaltningen ställt frågor om detta till vårdgivaren. Mandolean AB har svarat att de inte haft några privatbetalande patienter under 2021. Vårdgivaren har dock producerat mer vård än vad regionen beställt under avtalsperioden och har därmed uppfyllt sitt avtal. Om Mandolean

AB tar emot patienter vid sidan av avtalet är det tillåtet rent juridiskt. Region Stockholm har möjlighet att i framtida avtal begära exklusivitetsklausuler.

Arbetet med att utvärdera utfallet av de nuvarande avtal för specialiserad ätstörningsvård inför en ny avtalsperiod är planerat, men har ännu inte påbörjats.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 22 mars 2022

Anna Starbrink